

2 CENTESIMI

Preporučuje se čitati u
svakom domu i školi.
Popisni listi 2. i 3. i 4.

Abonamenti po 12
Menzila: 4.000
za 3 mjesec. U slučaju
izostanka 2.000.

Abonamenti po 12
Menzila: 4.000
za 3 mjesec. U slučaju
izostanka 2.000.

OMNIBUS

Izlati svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ora prije podne.

Esse egal glorio contente le demo-
strare a fante alle 11 ani.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za vrštenje objava u
„Majom optičkoj“ plaće
se za svaki red 2. i 3. i 4.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel „Majom optico“ plaće
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im „Majom
Anzeiger“ kostet 2 h.
Die mindeste Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr., PULA — Via Silella br. 1

Poziv na predplatu.

Buduće je prošla prva četvrt godine.
te smo ušli u drugu, to pozivamo
sve predplatnike da obnove predplatu
za list.

Ovom prigodom upozorujemo naše
dužnike, a tih je mnogo, da se sjete
svoje dužnosti. Biti ćemo naime prisiljeni,
da obzirom na velike troškove
list obustavimo svim nemarnim du-
žnicima, te da prisilno utjerujemo
zaostalu predplatu.

Uprava „Omnibusa“

Pomoć proti nevolji.

Jučer od 10 sati napred bila je na
Namjestništvu u Trstu konferencija o to-
r, kako i po koliko, da se podijeli pojedinim
krojevima liste ono dvjesto tisuća kruna,
što će dati pomoći za nevolju polovicu
država, polovicu pokrajina.

Predsjedao je prof. Schaffgotsch (čiji
Safeg) mjesto Namjestnika kneza Ho-
henloha, koj da je za nekoliko dana za-
pricčen.

Bili su prisutni: Od strane zemaljskog
odбора prisjednik Dr. Chersich, od
strane vlade dvor. savjetnik Fabiani,
gospodarstveni referent savjetnik Pipitz,
namjornik poljedjelstva Fr. Hübsch, komi-
sar Dr. Wilček, naši zastupnici Dr.
Laginja i prof. Mandić, talijanski
Karlo Appolonio i Viktor Mrach,
napokon pokrajinski računarski savjetnik
Dr. Pogatschnig.

Grof Schaffgotsch pozdravio je prisutne
u ime Vlade i pozvao da se raspravlja
vrhu predloga, što su jih podneli poje-
dini kapitanati.

Raspravljalo se je na dugo skoro pune
četiri ure, jer je svaki htio štogodar do-
ložit k predlozima, koji su učinili kapi-
tanati, a kada tamo, još se je moralo
otkrizati i od onoga, što su oni predložili.
Tuk je rasprave, da posve u kratko sti-
snemo, bio ovaj:

Prešlo se je sve predloge pojedinih ka-
pitanata i odmah opazilo, da je novca
premalu za ono što predlažu, pak se je
raspravljalo o tom, kako i gdje da se
skrči, da bude bar koliko pravedno ba-
rem po kapitanatima.

Raspravljalo se je o podavanju živeća
za vaima Božje. Jedni kapitanati su zato,
drugi ne. Odučilo se je načelno, da se
živeć (turkinja, krumpir, pasulj) nedaje
posve besplatno nego samo onim
obiteljima, gdje je veliko stradanje istinito
i dokazano, a inače, da se samo daje u
niženu cieniu, na primjer što košta 20,
da se prodaje za 15 itd.

Napokon su se sporazumjeli ovako:
Za živeć u nižu cieniu, a samo u naj-
skrajnjoj potrebi besplatno, dobiva tali-
janska Sveza u Poreču 40.000, a naša
Gospodarska Sveza u Puli, toliko, ali uz
izjavu talijanske Sveze, da će ona provi-
diti sa svoje strane za još tolika našega puka,
koliko će pojedniti broj siromaštva, jer
je našega stradalnjeg puka u Istri mnogo
više nego talijanskoga.

Za javne radnje, povr h onoga što je
već odučeno prije a još nepotrošeno, od

ukupnih 150 tisuća kruna, dobiti će od
nove podpore:

Kapitanat Kopar	K 20.000
• Poreč	8.000
• Pula	10.000
Magistrat Rovinj	—
Kapitanat Pazin	25.000
• Volosko	15.000
• Lošinj	12.000
• Krk	10.000
I, je skupa	K 100.000

Za živeć u niženu cieniu ili kako već
bude, kako gore rečeno kruna 80.000.
Kasnije će se još odlučiti o preostajućih
K 20.000 i to tako, da ako ministarstvo
poljedjelstva povoljno rieši neka višeća
planija u pospijevanju vinske trgovine,
onda će i tih 20.000 kruna poći u javne
radnje, n bude li riešitba nepovoljna, onda
će se ovih preostajućih 20.000 K dati na
unapređivanje vinske trgovine jednako
talijanskoj strani polovicu, našoj polovicu.

Zastupnik Laginja izjavlja, da su
kapitanati, kako se vidi, predložili svuda
skoro same javne radnje za popravke ce-
sta i puteva; ali po njegovom sudu mo-
ralo bi se osobito pažnju dati i na dobavu
vode: čistiti, ograditi i obidati lovke,
tražiti živu vodu, gdje se znađe da je
prilika naći ju itd. jer narod i životinja
više puta trpi ječe od žedje, nego li od
glada. Zato će on nastojati, da se za ži-
već opredijelje svote dobrim dielom po-
pabe na takove male javne radnje. To
jest, koji nemože raditi, jer je prestat
ili premlad, a nemože kupiti, onomu će
se dati budi koliko živeća; a tko može
raditi, taj neka radi i zasluži koristnom
radnjom.

Rečeno je već gore, da će kapitanatske
predloge trebat negdje skriti, negdje pro-
mjeniti.

Zato će se pojedini kapitanati još po-
savjetovati sa zastupnicima, što se ima u
kojem kotaru učiniti — između predlo-
ženih i od komisije odlučenih — kao
najpotrebnije i za narod najkorisnije djelo,
pak je odlučeno, da će ovako:

Za kapitanat Kopar, tamošnji kotar-
ski kapetan Polej i zastupnici Appol-
onio i Mandić.

Za Pazin: upravitelj-savjetnik Sorli i
zastupnici Laginja i Mrach.

Za Poreč: kapetan Murat i zasu-
pnici Appolonio i Laginja.

Za Pulu: upravitelj-savjetnik bar. Rein-
lein i zastupnici Laginja i Mrach.

Za Volosko: kapet. Smidt Zabierow
i zastupnici Mandić i Mrach.

Za Lošinj: kapetan Moxetić i za-
stupnici Andrijičić i Salata.

Za Krk: kapetan Lasić i isti zastupnici.

Namjestništvo će u zastupnicima dati pre-
pise predloga što su ih podneli kapi-
tanati.

Kako vidite, pečeni golubovi n ovaj
put neće padati s neba. Ali kao prije sa
krmom, tako će sada neka pomoć doći i
ovako. Prvi su početi; bilo je i biti će
još pogreška, a svaki drugi put biti će
bolje i lakše. Veliku vrijednost ciele te
akcije mi nalazimo u tom, što je vlada
zdravo zamislila slušati također mišli na-
rodnih pouzdanih i budi koliko i njimi
dogovorno raditi. To će po vremenu biti
korisno, jer se tako vladavina više opire
na narodovu volju.

VIESTI.

Mjestne.

Izbori za občinu Pulu.
Obćinski izbori u Puli početi će dne
9. maja t. g., te će trajati kojih 15 dana.
Ovih dana će početi dostavljati pozivnice
za izbore, te već sada upozorujemo sve
naše, da pare ako nebi dobili poziva na
vrijeme. Do tada pak dati ćemo potrebite
upute onima, koji nebi dobili poziva, kako
da ga dobiju.

Poziv diletantima.
P. n. g. članovi „Dramatskog odsjeka“,
umoljavaju se da svi dodju večernu na
pokus „Pigalova ulica broj 115“ i to u
7 1/2 sati tačoo i nefaljeno.

Darovi „Hrvatskoj Čitaonici“ u
Alturi.

Vele vrijedni gosp. Niko Mardešić iz
Pule, darovao je „Hrv. Čitaonici“ u Al-
turi K 5 i predplatio društvo za dvie go-
dine na „Pucki List“ iz Spljeta uz želju
da društvo napreduje na korist hrvatske
stvari u Istri. Odbor mu se ovim putem
najsrdačnije zahvaljuje teledi da se množe
takovi rodoljubi kao naš dični g. Niko.
Zivio!

Osim toga darovali su društvu: Ribari
i drugi iz Budvane K 412. — J. i P. Go-
nani iz Marčane K 240. — Dvojica iz
Pule K 1. — Dvojica iz Polja K 1. —
Filipanc K 350. — Dvojica iz Kavrana
70 para. — Neki iz Alturi K 3. — Pa-
palin iz Segotića 50 para — i Monah iz
Pazina K 250.

Srdačna hvala svima i našli naslje-
dnika. Odbor.

Razne.

Povrede našeg jezika.

Pišu nam iz Barbana:

C. kr. kotarsko poglavarstvo, policijini
odsjeck, u Puli ili ne znađe, da je naša
občina u hrvatskim rukama, ili hotimice
ne će da znađe. Čuli smo s i vidjeli, da
se na nju obraća talijanskim jezikom. Ako
ne znađe za jezik obćine, onda je premalo
— policajno; ako li hotimice ignorira
naš jezik, onda ćemo nastojati, da ga
prisilimo na poštovanje članka XIX. te
mejnog državnog zakona o jednako-
pravnosti narodnosti i jezika u Austriji.

Opazka uredništva. Tuže nam se, da
se kod državne policije sastavljaju nje-
mački ili talijanski zapisnici čak i na bo-
sonimskim radnicima! Što se obćina tiče,
one nisu dužne da odgovaraju na dopise,
koji nisu pisani njihovim jezikom a po-
tječu od oblasti; dapače je narodna du-
žnost obćina da takve spise naprosto
odbije.

Nova Družba za narodnu obranu.

U zadnje doba postalo je nastanje
Madjara na Hrvatsku vrlo intenzivno i
pogibeljno. Osim državnih poduzeća koja
imporiraju Madjare, tu su banke koje
provodjaju kolonizaciju, te protestanska
crkva koja širi madjarizaciju. Društvo za
madjarizaciju na jugu, te „Julijan“ osni-
vaju madjarske škole, izdavaju madjarski
list, šire madjarske knjige, te na svaki
način se brinu, ne samo za uzučvanje
madjarskih doseljenika, već za iznarođi-
vanje naše djce.

Da se tome stane na put, rodoljubi u
Slavoniji pokrenuše akciju kako da osnuju

družbu poput naše Čirilo-Metodičke, koju
će prozvati Strossmayerovom. No ista će
se više brinuti za podupiranje djece koja
polaze hrvatske škole i za druge načine
obrane, osobito će od vlade zahtijevati
hrvatske škole gdje su Madjari podigli
svoje.

Bilo u dobar čas!

Svečanost u spomen otvorenja dru-
žine škole u Ferencima.

Javljaju nam iz Ferencica:
Ovdje se pripravila za 16. svibnja sve-
čanost u spomen otvora družine škole
u Ferencima (obć. Vižinada). Tom će se
prigodom držati veselica sa plesom uz
sviranje sokolske glazbe iz Buzeta, koja
će taj dan doći na svečanost. Nadamo se
da će nas taj dan posjetiti naš narod i
iz drugih mjesta u obilnom broju, da se
s nama zajedno povešale, a mi im ob-
ćajemo, da im veselja i zabave neće uz-
manjati. Svima pak preporučamo da na-
stojte, e taj veseli dan prođe u redu i
miru, da se ona dva naša poprdila uvjere
o skladnosti našeg puka.

Novosti iz Volosko-Opatije.

Pišu nam iz Opatije, 23. IV.:

Ovogodišnja sezona, koja je radi posjeta
gostova preko zime krasno obećavala, bila
je veoma slaba uslied nestalnog vremena,
kojim je bila popraćena promjena zime u
proljeće. Kite i vjetrovi učinili su, da ista
kanno započne, no sada je nešto bolje.

U nedjelju, dne 25. ov. mj. biti će u
nas pred kafanom „Kvarneru“ nstjejanje
za Afroditiu nagradu. Čisti dobitak
zabave ide u korist fonda za gradnju
obalnog puta od Opatije prema Rieci.
Početak u 4 sata. Ulaz K 1.

Isti dan biti će u nas sastanak za-
stupnika istarskih sokolskih društava iz
Volosko-Opatije, Mihotića, Zameta, Pazina
i Pule za ustrojjenje sokolske župe u Istri.

Novi župnici u krčkoj biskupiji.

Fran Volarić, kurat u Čuškom imenovan
je župnikom-kanonikom u Osoru; Jakov
Maradić, izložen kapelan u Iloviku,
imenovan je župnikom u Dubašnici; Tomo
Kraljić, kurat u Valunu, imenovan je žu-
pnikom u Poljicima.

Morski pas u Kvarneru.

Dne 20. ov. mj. opažen je u luci sv.
Margarete na otoku Rabu po financijal-
noj torpiljarki „Adria“ morski pas, koji
je mogao težiti 20 kg.

U godinu dana nije nitko umro.

U Iloviku nije u godini dana umro
nitko. Mjesto ima 600 duša, te nije bilo
u istome ni bolesti, premda ima dosta
siromaštva.

Interinsularna željeznica na

Kvarneru.

Ministarstvo za željeznice udijeliło je
dvorskom i sudbenom odvjetniku dru.
Henriku Vilimu Grafu u Beču i Josipu
vitezu Wenuscu željezničkom upravitelju
u miru, dozvolu za provedenje tehničkih
radnja za željeznicu s normalnim tragom
od Matulja do Preluke blizu Voloske, te
nakon prevoza između otoka Cres a
Krka i Kvarnerola. Željezničkom pre-
voznom ladjom, od jedne tačke otoka Paga,
preko ovog otoka do Zadra.

Podržavljenje Südbahn-a. Mi smo

u našem listu već javili o podržavljenju
glavnih sjevernih željezničkih pruga, te o
zahtjevu alpskih zemalja, da se i Süd-

bahn podržavi. Poznate su financijske nepravilnosti Südbahna, radi milijarde duga koje ima i radi neprestanog deficita. Manjak za prošlu godinu iznosi K.8.072.622, a isti će uslijed podržavanja sjevernih pruga i nakon svršetka gradnje željeznice preko Taura još više porasti. Računa se da će uslijed toga imati Südbahn 20 milijuna prihoda manje nego dosada. Osim toga ona treba novaca za investicije, a već više godina ne plaća posjednicima svojih obveznica ni kamate, niti ih održava. Radi toga se je uprava obratila na vladu za podržavanje, koje će biti teško buduć se bez dozvole Ugarske ne može zbiti, a ako se zbuđe neće biti podržavanje vlastiti, već samo podržavanje prometa. Država je dužna da priskoći u pomoć poduzeću radi važnosti pruga na Trst te u Tirol i Italiju.

Viesti sa Balkana.
Priznanje Bugarske kraljevinom, koje je toliko puta bilo najavljeno rek bi da će uslijediti. Vlasti su spremne da priznaju suverenost Bugarske.

— Druga važna viest, koja se javlja bila bi savez bugarsko-srpski. Između Crne Gore i Srbije postoji već savez, a sada je Rusija upregla sve sile kako bi se došlo do saveza i između Bugarske i Srbije. Taj bi savez bio ne samo državni, već i trgovački, carinarski i vojnički. Sada se o tome pregovara u Sofiji, a ako uspije bio bi od velike koristi po slavensku stvar na Balkanu radi Makedonije, koja je bila glavna zapreka za sporazum. Postignućem sporazuma razdijela bi se upliva sfera u toj zemlji, te nebi doživljavali, da se zatočnici za slobodu među sobom ubijaju.

— U Albaniji je uslijed događaja u Carigradu zavladao teror, te su čete navale na Monastir. Albanezke čete su poznate kao reakcionarske.

— Rumunjski kralj Karol slavio je ovo dana 70-godišnjicu života.

PARTE ITALIANA. NOTIZIE.

Le dimissioni del podestà di Fiume.

Ci scrivono da Fiume:
Le condizioni nel seno della nostra rappresentanza sono desolate. Il procedere dell'onorevole Zanella disgustò tutti. Anche nell'ultima seduta l'on. dr. Antonio Vio rassegnò le dimissioni da consigliere. — Il nostro magnifico è stufo ed ha deciso di ritirarsi quanto prima. Attende soltanto un momento propizio non volendo col suo passo arretrare al partito delle lotte interne. Già oggi si fanno i nomi del futuro podestà. Alcuni vorrebbero il Kuschner altri il dott. Bellen. Anche il direttore del magistrato Basilio Dardi è nominato quale futuro capo del comune. L'on. Zanella poi crede che egli sia l'unico a cui spetta tale carica. Ma data l'opinione che regna contro di lui causa gli ultimi avvenimenti ed i casi Zigar e Steindl la sua nomina pare esclusa. Tuttavia a Fiume è tutto possibile.

Vlastnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: Jerko Makulja.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

SAMO 8 kruna stoji veoma plosnata točno iduća remontoir ura koja se jedva razlikuje od starih. Dobiva se u prvij i najvećoj trgovini i radionici ura na veliko Othmar Hollersch, Pula, via Besenghi 4.
CERCO stanca con cucina per famiglia senza prole. Offerte all'amministrazione dell'Omibus.
PRODAJU se škrinje (kašuni) u tiskari Luginja i dr., ul. Giulia br. 1.
VENDESI cassoni nella tipografia Luginja e comp., via Giulia 1.

Novac brzo

uz 4 do 5 po sto! Zajmove za osobe svih stališa (i za gospodje) počnu od 300 kruna sa ili bez jamstva, na odplatu po volji, hipotekarno zajmove uz 3 1/2%, prihvaća diskretno „Der allgemains Geldmarkt“, Budapest 8.

Filip Barbalic

POLA, via Sisano 3 — via Diana 3.
Deposito Mobili novci ed usuti.
Compera e vende Mobili in buonissimo stato.
Avenne Commissioni e Rappresentanze.

Skladište novog i različenog pokućstva.
Kupuje i prodaje pokućstvo u dobrom stanju.
Preznanje komisije i zastupstva.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice a Pantu.

Plovitbeni red

vrijedi od 20. travnja 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Stvari dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Stvari dan osim nedjelje
prije podne				po podne
6.00	odl.	VRJUNAT	dol.	4.70
6.15	dol.	Krk	odl.	4.35
6.25	odl.	„	dol.	4.25
6.40	dol.	Glavotok	odl.	3.40
6.45	odl.	„	dol.	3.35
6.55	dol.	Malinska	odl.	3.45
7.00	odl.	„	dol.	2.55
7.40	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.45	odl.	„	dol.	2.00
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.25

Pruga: Baška-Punat.

Utorak, četvrti, subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Ponedjeljak, petak
prije podne				po podne
3.45	odl.	VRJUNAT	dol.	6.00
4.45	dol.	Punat	odl.	5.00

Uvjetno pristajanje u Njivicama i Staroj Bašci.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Utorak, petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Utorak, subota
prije podne				po podne
7.20	odl.	VRJUNAT	dol.	2.30
7.50	dol.	Opatija	odl.	2.00
8.00	odl.	„	dol.	1.50
9.20	dol.	Beli	odl.	12.50
9.30	odl.	„	dol.	12.20
10.20	dol.	Morac	odl.	11.30
10.30	odl.	„	dol.	11.20
11.00	dol.	Krk	odl.	10.45
11.10	odl.	„	dol.	10.30
1.00	dol.	Rab	odl.	8.30
1.15	odl.	„	dol.	8.15
3.00	dol.	Veli Lošinj	odl.	6.30
3.10	odl.	„	dol.	6.20
11.45	dol.	NEREZINE	odl.	5.30

Uvjetno pristajanje u Sv. Martinu Lošinjskom i Rovinjskoj.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Stvari četvrti	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Stvari četvrti
prije podne				po podne
7.20	odl.	VRJUNAT	dol.	7.30
7.50	dol.	Opatija	odl.	6.55
8.00	odl.	„	dol.	6.45
11.45	dol.	Rab	odl.	3.00

Ravnateljstvo si priznaje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod I. Pakulčića, Via Andriassy 25
PUNAT, dne 18. travnja 1909.

RAVNATELJSTVO

o o JEFTINO I BRZO. o o

CEDULJICE

sv. isporvjeđ i pričest

izdaje

NARODNA TISKARA

LAGINJA i dr. — PULA

Via Giulia, 1.

o o JEFTINO I BRZO. o o

Podpisana uprava restauracije „Narodnog Doma“ u Puli, uslobodjuje se javiti p. n. općinstvu grada i okolice, da je od sada unaprijed svaku večer u prostorijama

„Narodnog Doma“ veliki tamburaški koncerat mješovitog tamburaškog zbora.

Na programu je preko 200 različitih komada. Početak je koncerata u običnim danima u 6 sati na večer u nedjeljom i blagdanima, od 9 u jutro do 1 sat po podne i od 4 sata unaprijed poslije podne.

Ulaz besplatan.

Za dobro piće, jelo, kao i brzu podvorbu potpuno je obokrbjeno.
PULA, dne 19. aprila 1909.

Za što mnogobrojnjiji posjet moći
uprava restauracije „Narodnog Doma“

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroj!

u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kabana, paletots, rublja, ovratnika, ogrlica itd.

Roba iz najboljih tvornica sukna.

Cienc vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima
slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zašrugare, koji uplaćuju zašrugare jednaka ili više po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te društva bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odobrenja, a iznose od 1000 K ako se nije kod njezina suglasno ustanovio voditi ili manji rok za odzva, uz odzva od 3 dana.

Zajmove (posude) daje samo zašrugarom, i to na hipoteku ili na upjenu.

i zašrugare uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdanima zatvorena.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vijeću Opcara vijećnice kruna (Narodni Dom) prvi pod domom, gdje zašrugare postitko informacije.

Ravnateljstvo.

Jeder Art Buchbinderarbeiten werden in der Buchbluderei

LAGINJA & Cie., Via Giulia 1

Abonnenten und billig geliefert.

ŠIRITE I KUPUJTE „OMNIBUS“. DIFFONDETE L' „OMNIBUS“